

คำนำ

ทักษะวิธีการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง นับเป็นศาสตร์พื้นฐานของการศึกษา ซึ่งควร จะจัดการเรียนการสอนวิชานี้ในทุกระดับการศึกษา เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะการศึกษา สอดคล้องกับวัย นำเสียดายที่ไม่มีการเรียนการสอนในเรื่องเหล่านี้ให้ชัดเจน เนื้อหาต่าง ๆ ไปกระจายอยู่ในวิชาภาษาไทยบ้าง วิชาแนะแนวบ้าง และไม่ได้สอนกันอย่างจริงจัง หลักสูตร การศึกษาของเราส่วนใหญ่เน้นให้นักเรียนนักศึกษาที่มีความรู้ในเนื้อหาของวิชาการ จากคำสอน ของครูอาจารย์และหนังสือเพียงเล่มสองเล่มเป็นหลัก มากกว่าวิธีการให้นักเรียน นักศึกษา ได้ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองจากแหล่งความรู้อื่น ๆ นักเรียน นักศึกษาของเราจึงมีโลกทัศน์ที่ ค่อนข้างแคบ และทำให้นักเรียน นักศึกษาส่วนหนึ่งมองการศึกษาเป็นเพียงบันไดก้าวผ่าน ไปสู่ขั้นที่สูงกว่า มองการเรียนเพื่อการสอบมากกว่าการศึกษาเพื่อการศึกษาตลอดชีวิต ทำให้ ผลผลิตทางการศึกษาออกมาไม่ดีเท่าที่ควร ทั้งนี้เพราะวิธีการให้การศึกษายังมีลักษณะ ยึดปลาให้กิน มากกว่าที่จะสอนให้นักเรียน นักศึกษา รู้จักหาปลาให้เป็น

ด้วยตระหนักในความสำคัญของทักษะวิธีการศึกษาค้นคว้า ผู้เขียนจึงได้ขอเปิดกระบวน วิชา ED 323 การสอนทักษะวิธีการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง เพื่อกระจายความคิดไปสู่ นัก- ศึกษาและผู้สนใจ โดยเฉพาะนักศึกษาทางด้านศึกษาศาสตร์ เป็นผู้ที่ผู้เขียนคาดหวังมากกว่า จะเป็นผู้นำความรู้ ความคิด ที่ได้จากการศึกษาวิชานี้ ไปประยุกต์ใช้กับการเรียนการสอน ของตนเอง เพื่อประโยชน์แก่เด็กนักเรียนรุ่นใหม่ที่นักศึกษาปัจจุบันจะต้องรับผิดชอบต่อไป

เอกสารเล่มนี้ เป็นการเรียบเรียงความรู้ ความคิด จากข้อเขียนของนักวิชาการต่าง ๆ ทั้งที่เป็นผู้รู้ ผู้เชี่ยวชาญ ในเรื่องทักษะวิธีการศึกษาค้นคว้า และสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง จึงเป็น ตำราเรียนที่น่าสาระต่าง ๆ มาไว้ในที่เดียวกัน โดยใช้แกนโครงสร้างของวิชาการสอนทักษะ วิธีการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองเป็นตัวเชื่อม เนื้อหาสาระของวิชานี้แบ่งออกเป็น 9 บท

บทที่ 1 การสอนทักษะวิธีการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง กล่าวถึง ความจำเป็นและ ความมุ่งหมายของการสอนทักษะวิธีการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ความหมาย ความสำคัญ ส่วนประกอบของทักษะวิธีการศึกษาค้นคว้า และคุณสมบัติของผู้มีลักษณะการเรียนรู้ด้วย ตนเอง

บทที่ 2 องค์ประกอบของการศึกษาในระดับอุดมศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ กล่าวถึง การจัดการศึกษาในระดับอุดมศึกษา แรงจูงใจกับการศึกษา และเป้าหมายของการศึกษา

บทที่ 3 กระบวนการศึกษาค้นคว้าอย่างเป็นระบบ กล่าวถึง การวางแผนการศึกษา การบริหารเวลา การเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียน และการใช้แหล่งวิทยาการให้เป็นประโยชน์ ต่อการศึกษา

บทที่ 4 ทักษะการฟัง การฝึกและการสอนทักษะการฟัง

บทที่ 5 ทักษะการอ่าน การฝึก และการสอนทักษะการอ่าน

บทที่ 6 ทักษะการเขียน การฝึกและการสอนทักษะการเขียน

บทที่ 7 ทักษะการจำ การฝึกและการสอนทักษะการจำ

บทที่ 8 ทักษะการสอบ การฝึกและการสอนทักษะการสอบ

บทที่ 9 วิธีเรียนวิชาการแขนงต่าง ๆ กล่าวถึงวิธีการเรียนวิชาต่าง ๆ

วิชาการสอนทักษะวิธีการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองนี้ ถือเป็นวิชาแรกและวิชาเดียว ที่เปิดสอนอย่างเป็นทางการในประเทศไทย หนังสืออ่านประกอบมีน้อยมาก ในการเรียบเรียง ตำราเล่มนี้ จึงเป็นการเสนอเนื้อหาทางด้านวิชาการ โดยการนำเสนอเนื้อหาต่าง ๆ ค่อนข้าง ละเอียด อย่างไรก็ดี คาดว่าคงมีข้อบกพร่องอยู่บ้าง จึงหวังว่าผู้รู้ ผู้เชี่ยวชาญ ผู้สนใจ และ นักศึกษา คงให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์ เพื่อการแก้ไขปรับปรุงในโอกาสต่อไป ขอได้รับคำ ขอบคุณจากผู้เรียบเรียงด้วยความจริงใจ

นิพนธ์ บุญชู

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นรินทร์ บุญชู)